

سوالات متن مهره داران

۱- مهره‌داران در بخشی از اسکلت داخلی خود ..... دارند که بخش‌های دیگر اسکلت به آن متصل است.

ص ۱۴۴ س ۲

ستون مهره

۲- وجود اسکلت داخلی در مهره‌داران باعث تفاوت این جانوران از نظر ..... و ..... با بقیه

جانوران شده است. ص ۱۴۴ س ۳

اندازه - قدرت

۳- مهره‌داران را به چند گروه تقسیم می‌کنند؟ ص ۱۴۴ س ۴

ماهی‌ها - دوزیستان - خزندگان - پرندگان - پستانداران

۴- ماهی‌ها ..... شکل هستند یعنی سر و دم آن‌ها کشیده و میانه بدنشان پهن است. ص ۱۴۴ س ۷

دوکی

۵- چهار خصوصیت برای ماهی‌ها بنویسید؟ ص ۱۴۴

آبشش دارند - بدنشان از پولک‌های لغزندۀ پوشیده شده است - تخم‌گذارند - بیشتر آن‌ها ، دوکی شکل هستند

۶- ماهی‌ها به دلیل داشتن ..... و ..... برای زندگی در آب سازگار شده اند. ص ۱۴۴ س ۱۰

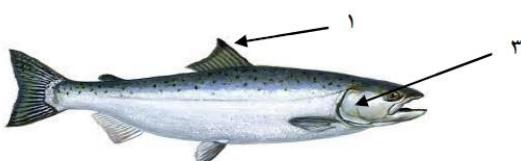
آبشش - باله

۷- انواع باله در ماهی‌ها را بنویسید؟ ص ۱۴۴ س ۱۲

باله پشتی - باله شکمی - باله سینه‌ای - باله دمی و باله مخرجی

۸- نام قسمت‌های زیر را از روی شکل ماهی نشان دهید. (روی شکل شماره هر قسمت را بنویسید)

۱- باله پشتی سخت ۳- سرپوش آبششی

۹- ماهی‌ها به دو دسته ماهی‌های ..... و ..... تقسیم می‌شوند. ص ۱۴۵

غضروفی – استخوانی

۱۰- کوسه ماهی‌ها و ماهی خاویار هر دو جزء ماهی‌های غضروفی هستند. ص ۱۴۵

درست

۱۱- در ماهی‌های غضروفی دهان در سطح ..... بدن قرار دارند در حالی که در ماهی‌های استخوانی در ..... قرار دارد. ص ۱۴۵ آیا میدانید

شکمی – جلوی

۱۲- ماهی‌های غضروفی مانند قزل‌آلا دارای دهان در سطح شکمی خود و دم نامتقارن هستند و سر پوش آبششی ندارند. ص ۱۴۵ آیا میدانید

صحیح

۱۳- ماهی‌های استخوانی سرپوش آبششی ندارند. ص ۱۴۵ آیا میدانید.
نادرست – ماهی‌های استخوانی سر پوش آبششی دارند. ولی ماهی‌های غضروفی مانند کوسه ماهی این خصوصیت را دارند (نداشتن سرپوش آبششی) در حالی که قزل‌آلا یک ماهی استخوانی است.

۱۴- چهار تفاوت ماهی‌های استخوانی و غضروفی در کدام اندام‌های ماهی دیده می‌شود؟ (فقط نام ببرید) ص ۱۴۵ آیا میدانید
دهان – دم – سرپوش آبشش – جنس اسکلت

۱۵- کوسه‌ها دم ..... داشته و سرپوش آبششی ..... ص ۱۴۵

۱- متقارن – دارند   ۲- متقارن – ندارند   ۳- نامتقارن – دارند   ۴- نامتقارن – ندارند.

گزینه ۴

۱۶- ..... تخم‌گذارند ولی روی تخم‌هایشان نمی‌خوابند بلکه معمولاً آن‌ها را در خاک مدفون می‌کنند. ص ۱۴۷
خزندگان

۱۷- چرا به جانورانی نظیر قورباغه و سمندر دوزیست می‌گویند؟ ص ۱۴۷ س ۲

زیرا این جانور بخشی از عمر خود را در آب و بخشی را در خشکی زندگی می‌کند.

۱۸- سه تفاوت اصلی قورباغه و نوزاد قورباغه را بیان کنید؟ ص ۱۴۷ س ۳

كورباغه بالغ گوشتخوار است و با شش تنفس می‌کند و دم ندارد در حالی که نوزاد قورباغه گیاهخوار است و با آبشش تنفس می‌کند و دم بزرگی دارد.

۱۹- قورباغه بالغ در ..... زندگی می‌کند و با ..... تنفس می‌کند و دم ..... ص ۱۴۷ س ۵

خشکی - شش - ندارد

۲۰- تنفس پوستی را تعریف کنید. ص ۱۴۷ س ۶

به تنفسی که در آن جانداری به کمک پوست نازک و مرطوب خود مقداری اکسیژن و کربن دی اکسید را با هوا مبادله کند تنفس پوستی می‌گویند.

۲۱- قورباغه و وزغ از گروه دوزیستان ..... و سمندرها از گروه دوزیستان ..... قرار می‌گیرند.
ص ۱۴۷ س ۷

بی‌دم - دمدار

۲۲- سمندر به کدام گروه از جانوران زیر تعلق دارد؟

۱- پرندگان   ۲- خزندگان   ۳- پستانداران   ۴- دوزیستان

جواب: ۴ دوزیستان

۲۳- کدام ویژگی خزندگان را برای زندگی در خشکی سازگار کرده است؟ ص ۱۴۷ س ۱۰

پوشش روی بدن که از پولک های سخت و یا صفحات استخوانی پوشیده شده است.

۲۴- شکل بدن قورباغه و وزغ به ترتیب ..... و ..... است. ص ۱۴۷ آیا می‌دانید

کشیده و دراز - پهن

۲۵- تنوع خزندگان امروزی نسبت به خزندگان قدیمی ..... شده است. ص ۱۴۷ س آخر

کمتر

۲۶- سه خصوصیت برای خزندگان بنویسید. ص ۱۴۷

۱- با شش تنفس می کنند ۲- تخم گذارند ۳- بدن آن ها پولک یا صفحه های سخت استخوانی دارد.

۲۷- کدام یک از موارد زیر مربوط به خصوصیات نوزاد قورباغه نیست؟ ص ۱۴۷

۱- آبشش دارد ۲- دم دارد ۳- دست و پا دارد ۴- گیاه خوار است.

گزینه ۳- نوزاد قورباغه فاقد دست و پا است.

۲۸- از ..... مارها در تهیه بعضی داروهای قلبی و ضد خونریزی استفاده می شود. ص ۱۴۸ س ۵

سم

۲۹- دو فایده مارها را بنویسید؟ ص ۱۴۸ س ۵

۱- با تغذیه حشرات و موش در کنترل جمعیت آن ها موثرند ۲- از سم مارها در تهیه دارو استفاده می شود.

۳۰- چرا به مار، مارمولک و لاکپشت خزنده می گویند؟

زیرا این جانوران دست و پای کوتاه دارند یا اصلا ندارند. به همین دلیل در هنگام حرکت بخش هایی از بدن به ویژه شکم روی زمین کشیده می شود

۳۱- تفاوت مارهای سمی و غیرسمی چیست؟

سر این مارها مثلثی شکل است و گردنبی مشخص دارند ولی مارهای غیرسمی معمولاً سری گرد و گردنبی نامشخص دارند. دم مارهای سمی کوتاه است ولی مارهای غیر سمی دم بلندتری دارند.

۳۲- سوسمارها و مارها در کنترل جمعیت حشرات دخالت دارند. ص ۱۴۸ و ۱۴۹ ص

درست

۳۳- کدام جانور با سایرین متفاوت است؟ ص ۱۴۹ س ۴

۱- سمندر   ۲- مارمولک   ۳- قورباغه   ۴- وزغ

گزینه ۲ - مارمولک نوعی خزنده است ولی سایر گزینه ها دوزیست هستند.

۳۴- لاکپشت های دریایی در گروه ..... در بین مهره داران طبقه بندی می شوند. ص ۱۴۹ آیا می دانید
خزنده گان

۳۵- در پرنده گان اندام حرکتی جلویی تبدیل به ..... شده است. ص ۱۵۰ س ۵

بال

۳۶- چه ویژگی هایی در پرنده گان جهت پرواز کردن پدید آمده است؟

استخوان های توخالی و محکمی دارند - بدن دوکی شکل دارند - مثانه ندارند - دستگاه تنفس کاملی دارند

۳۷- کیسه های هوادار (پرنده گان) را تعریف کنید؟ ص ۱۵۰ س ۸

پرنده گان علاوه بر شش، کیسه هایی در کنار شش های خود دارند که سبب کارآیی بیشتر شش ها در جذب اکسیژن می شود این کیسه ها کیسه های هوادار نامیده می شوند.

۳۸- پره های پرنده گان بر اساس شکل و نقش به سه گروه ..... و ..... تقسیم می شوند. ص ۱۵۰ ش ۵

کرک پر - پوش پر - شاه پر

۳۹- کدام نوع از پره اها استحکام بیشتری دارند چرا؟

شاه پره اها - زیرا نقش مهمی در پرواز برای صعود و سقوط دارند و پره های بلندی محسوب می شوند.

۴۰- چهار مورد از خصوصیت پرنده گان را نام ببرید؟ ص ۱۵۰

بدنی پوشیده از پر دارند - تخم گذارند و معمولا از تخمهای مراقبت می کنند - دستگاه تنفسی کاملی دارند - مثانه ندارند.

^{۴۱}- در بین پرهای پرندگان نوع ..... از بقیه پرها استحکام بیشتری دارد. ص ۱۵۰ فعالیت

شہرها

٤٢- کدام جانور با سایرین متفاوت است؟ ۱۵۰

۱- پلاتی پوس   ۲- خفاش   ۳- اپاسوم   ۴- کروکودیل

۲- خفاش ۳- اپاسوم

٢ - خفافش

۱ - پلاتی پوس

گزینه ۴- کروکودیل خزنده است در حالی که سایر گزینه‌ها پستاندارند.

^{۴۳}- پرندگان بر اساس ..... و ..... در سه گروه طبقه‌بندی می‌شوند. ص ۱۵۱

شکل منقار - شکل پاها

۴۴- شکل ..... نشان می دهد پرنده چه می خورد و شکل ..... نشان دهنده محل زندگی پرنده است. ص ۱۵۱

منقار - پاها

^{۴۵}- جفت قسمتی از بدن نوزاد است که به تبادل غذا و اکسیژن با بدن مادر می‌پردازد. ص ۱۵۲

ص غ

نادرست - جفت اندامی است که جزء رحم مادر است.

۴۶- ..... پستانداری است که پرواز می‌کند. ص ۱۵۲ آیا می‌دانید

خفاش

۴۷- بر اساس نوع پرورش جنین و نوزاد پستانداران به سه گروه ..... و ..... تقسیم می‌شوند. ص ۱۵۲

تخم گذا، - کیسه‌دا، - جفت‌دا

-۴۸ ..... نوعی پستاندار تخم‌گذار است. ۱۵۲ س. ۱۳

پلاتے یوس

۴۹- مراحل رشد جنین در کیسه‌داران را به اختصار بنویسید؟ ص ۱۵۲ س ۱۵

ابتدا جنین رشد خود را در رحم مادر شروع می‌کند در آن‌ها از مواد مغذی همراه تخم اولیه (زرده) تغذیه می‌کند بعد از چند هفته نوزاد نارس متولد شده و خود را به درون کیسه مادر می‌رساند و از غدد شیری تغذیه می‌کند تا مراحل رشد و نمو کامل شود.

۵۰- کدام جانور زیر در داشتن یا نداشتن جفت با بقیه متفاوت است؟ ص ۱۵۲ س ۱۵

۱- پلاتیپوس   ۲- دلفین   ۳- عقاب   ۴- کانگورو

گزینه ۲- پلاتیپوس و عقاب تخم‌گذار هستند که جفت ندارند کانگورو نیز جفت ندارد در حالی که دلفین پستاندار جفت‌دار است.

۵۱- مهم‌ترین علت این که پلاتیپوس در گروه پستانداران قرار گرفته ..... ص ۱۵۲ س ۱۵

۱- داشتن ستون مهره   ۲- بچه زابودن   ۳- شیر دادن به نوزاد   ۴- داشتن مو در بدن

گزینه ۳

۵۲- پستانداری که خون و مواد غذایی را از بند ناف مادری می‌گیرد پستاندار ..... نامیده می‌شود. ص ۱۵۳ س ۲

جفت‌دار

۵۳- جفت را تعریف کنید؟ ص ۱۵۳ س ۲

جفت اندامی در رحم است که مواد غذایی و اکسیژن را از خون مادری می‌گیرد و به رگ‌های بند ناف جنین می‌دهد.

۵۴- پستانداران بر اساس رژیم غذایی به چند دسته تقسیم می‌شوند برای هر کدام مثالی بزنید. ص ۱۵۴ س ۲

سه دسته: گیاه خواران مانند گوسفند، گوشت خواران مانند پنگ و همه چیز خوارها مانند انسان

۵۵- کدام جانور می‌تواند محیط را از لشه‌ها پاکسازی و نظافت کند؟ ص ۱۵۴ س ۶

۱- گرگ   ۲- کفتار   ۳- سنجاب   ۴- گراز

گزینه ۲

۵۶- پستانداران نظیر ..... با پنهان کردن دانه‌ها و میوه‌های جنگلی در زیر زمین باعث رویدن آن‌ها در فصل بهار می‌شود. ص ۱۵۴ س ۱۱

سنجب

۵۷- گرازها را باغبانان جنگل می‌نامند زیرا با دندان‌های بزرگشان خاک را برای یافتن غذا زیر و رو می‌کنند.

ص ۱۵۴ جمع اطلاعات

درست

۵۸- به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید.

آ) مهم‌ترین اندامی که ماهی‌ها را برای زیستن در آب سازگار می‌کند.

ب) بدن کدام گروه‌ها از مهره‌داران پولک دارد؟

پ) یک ماهی غضروفی نام ببرید؟

ت) دو دوزیست بی دم نام ببرید.

ث) پستانداری جفتدار نام ببرید؟

ج) خزنده‌ای نام ببرید که دست و پا ندارد.

ح) اندام تنفسی لاک پشت دریایی چیست؟

ذ) پستانداری تخم‌گذار نام ببرید؟

۵۹- کدام یک تخم‌گذار نیست؟

۱- عقاب   ۲- کروکودیل   ۳- خفاش   ۴- پلاتیپوس

گزینه ۳- خفاش بچه‌زا است

۶۰- اهمیت خرس و گراز را با هم مقایسه کنید؟

اهمیت خرس: با اینکه همه چیز خوارند، اکثرا از دانه و میوه گیاهان استفاده می‌کنند. پس از خوردن این دانه‌ها که در بدن خرس جذب نمی‌شود به همراه مدفع (که خود نوعی کود محسوب می‌شود) روی خاک ریخته و با رسیدن رطوبت رویش پیدا کرده و سریعاً رشد می‌کنند.

اهمیت گراز: از ریشه درختان تغذیه می‌کند در حین خوردن غذاهای گیاهی خاک را شخم می‌زنند باعث زیر و رو شدن خاک و پاشیده شدن آن روی دانه گیاهان می‌شود به همین دلیل به آنها تراکتور طبیعت می‌گویند.

